

Under the common denomination of Landscape and Leisure we present in this and the next issues several related experiences oriented towards the transformation of the natural environment. The term transformation —far from the repudiative stance that has characterised certain guarded attitudes— acquires here particularly suggestive meanings for a profession naturally geared towards action. In this sense we would re-examine a classical or, if you prefer, commonplace subject: architecture, tourism, leisure, a recurrent theme which nevertheless presents varied readings.

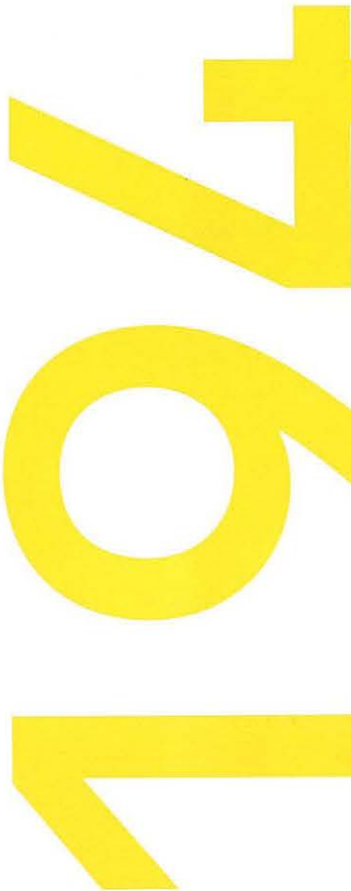
Today there is a generalised mistrust of traditional solutions provided by the discipline (typological research, constructed presences, massive impositions,...), for too long transferred from other experiences —above all those linked to urban housing— and alien to the true keys to the phenomenon. It is as if the desire for permanence implicit in architectural form had suddenly entered into open conflict with the temporary factor of an activity which by its very nature is episodic. Thus, in a climate of generalised confusion, the new touristic developments seem to be involved in a debate between the pretentious (exclusive neo-style condominiums), the conceptual (oddly landed objects) or the simply parasitic (works of ecological camouflage and marketing closer to the "apparently natural" than to the "apparently built").

This panorama reflects the transfer from eminently architectural models, inherited from the first achievements of modernity, to more ambiguous and immaterial ones in which the landscape becomes a defining factor of considerable importance. This multiple appropriation of the myth of the landscape would signify for certain critics a re-encounter with the contextualist arguments of the long debated and ever reformulated theories (paradoxically today in crisis) of the "construction of the city". It is as if these theories had moved their former battle field from a lost urban territory —irremediably accumulative and discontinuous— to a "natural" territory still open to nostalgic and mistrusting glances.

These conservationist theories seem to confront the very formulation of tourism —leisure + journey— based essentially on the contrast between the customary and the extraordinary, between the built and the natural, and a change in life style, place of residence, in activities and also in surroundings: that visited nature in which the user still seeks a tenuous, artificial and urban "background noise" which will preserve for him certain elements of his usual life style.

Rather than freeze the natural environment in its supposed essence, the new lines of debate would be based on this contrast between artificiality and nature on which the genuine dimension of the landscape is based, as an architectural element that would foster new spatial relationships. While in the next issue these relationships will be centered on what might be called operations of infiltration, of appropriation of the surroundings through the arrangement of ludic elements on a barely altered landscape —guerrilla fighters crawling through an environment that could be described almost as an accomplice—, they will be centered here on operations conceived as acts of colonisation —large autonomous pieces or large-scale developments— which involve the restructuring and redefinition of the immediate setting.

These are experiences that reveal once again the possibilities implicit in this peculiar border-line situation, on this margin close to the irritation of the territory generated from the eternal dichotomies between colonisation and leisure and between landscape and architecture.

Sota la denominació comuna de Paisatge i Lleure presentem en aquest número i el següent diverses experiències entorn d'un fenomen, el lleure, orientat per les seves condicions a afavorir operacions de transformació del medi natural. Un terme, el de transformació, que —lluny del repudi que ha caracteritzat certes actituds previngudes— revestiria aquí significats particularment suggestius per a una professió encaminada d'una manera natural a l'acció. En aquest sentit assumiríem el fet de replantejar un tema clàssic, o si es vol, tòpic: arquitectura, turisme, lleure, recurrent en la seva formulació però no necessàriament en la seva lectura.

Encara més: atesa la desconfiança generalitzada que en aquest camp susciten avui les solucions tradicionals provinents de la disciplina (investigacions tipològiques, presències constructives, imposicions massives) durant massa temps trasplantades d'altres experiències —sobretot d'aquelles relacionades amb la residència urbana— alienes a les autèntiques claus del fenomen; com si aquesta intenció de perdurabilitat —que n'hi ha que la voldrien implícita en la forma arquitectònica— entrés, de sobte, en evident conflicte amb el factor temporal d'una activitat—per la seva pròpia naturalesa— episòdica. Així, en un clima de desconcert general, sembla que avui les noves promocions turístiques es debaten entre el que és pretencios (condominis “neo” d'estil “alt standing”), el que és conceptual (objectes extranyament aterrats) o el que és simplement parasitari (tasques de camuflament i màrqueting ecològic més a prop del que és “aparentment natural” que del que és “aparentment construït”).

Un panorama que tradiria el transvasament produït des d'aquells models eminentment arquitectònics, heretats de les primeres realitzacions de la modernitat, cap a d'altres més ambigus i immaterials, en la definició dels quals cal destacar un valor d'una importància notable: el del paisatge. Una apropiació múltiple del mite del paisatge que per a certa crítica significaria un retrobament amb els arguments contextualistes d'aquelles teories (paradoxalment avui en crisi) atiadades entorn de la “construcció de la ciutat”, formulada una vegada i una altra. Talment com si aquestes idees haguessin traslladat el seu antic camp de batalla d'un territori urbà perdut —irremeiablement acumulatiu i discontinu— a un territori “natural” obert encara a mirades nostàlgiques i desconfiades. Teories conservacionistes que semblen enfrontades tanmateix a la pròpia formulació turística —lleure + desplaçament— basada fonamentalment en el contrast entre allò que és habitual i allò que és extraordinari —entre allò que és construït i allò que és natural—, en la forma de vida, en el lloc de residència, en l'activitat i també en l'entorn —en aquesta naturalesa visitada on l'usuari continua cercant un feble “soroll de fons”, urbà i artificial, susceptible de preservar-li certes parcel·les de la seva forma de vida habitual. Així doncs, més que no pas congelar el medi natural en la seva pretesa essència, les noves línies de debat es basarien en aquest contrast entre artificialitat i naturalesa en què es fonamenta l'autèntica dimensió del paisatge per tal com també es tracta d'un element arquitectònic susceptible d'afavorir la proposta de noves relacions espacials. Relacions que en el proper número se centraran en el que podríem denominar operacions d'infiltració, d'apropiació de l'entorn mitjançant la disposició de peces lúdiques en un paisatge amb prou feines “friccionat” —escamots que s'esmunyen en un medi gairebé còmplice— i que en aquest número se centren en aquelles actuacions concebudes com a operacions colonitzadores —grans peces autònomes o promocions a gran escala— que implicarien la reestructuració de l'entorn immediat i la seva redefinició. En tot cas, experiències que permetrien manifestar de nou les possibilitats implícites en aquesta particular situació límit, en aquest marge proper a aquells índexs d'irritació del territori generats des de les eternes dicotomies entre colonització i lleure o paisatge i arquitectura.